

**Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 109/2012
12.12.2012. godina
Beograd**

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Bate Cvetkovića, predsednika veća, Nevenke Važić, Ljubice Knežević-Tomašev, Vesku Krstajića i Biljane Sinanović, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog kasacionog suda Milom Ristić, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljenog M.T., zbog krivičnog dela silovanje u pokušaju iz člana 178. stav 1. u vezi sa članom 30. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. br. 734/12 od 19.11.2012. godine, podignutom protiv pravnosnažne presude Apelacionog suda u Beogradu Kž1 487/12 od 27.06.2012. godine, u sednici veća održanoj u odsustvu uredno obaveštenih RJT, okrivljenog M.T. i njegovog branioca adv. Z.J. iz S.P., dana 12.12.2012. godine, doneo je

P R E S U D U

UVAŽAVA SE kao osnovan zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. br. 734/12 od 19.11.2012. godine i utvrđuje da je pravnosnažnom presudom Apelacionog suda u Beogradu Kž1 487/12 od 27.06.2012. godine povređen krivični zakon – član 369. tačka 4. Zakonika o krivičnom postupku u vezi sa članom 57. stav 2. Krivičnog zakonika, u korist okrivljenog M.T.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Višeg suda u Smederevu 2-K 39/11 od 15.12.2011. godine, okrivljeni M.T. oglašen je krivim za krivično delo silovanje u pokušaju iz člana 178. stav 1. u vezi sa članom 30. Krivičnog zakonika i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od tri godine, u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 14.04.2011. godine do 25.05.2011. godine.

Presudom Apelacionog suda u Beogradu Kž1 487/12 od 27.06.2012. godine, uvaženjem žalbe branioca okrivljenog M.T. advokata Z.J., preinačena je navedena prvostepena presuda samo u delu odluke o kazni i okrivljeni M.T., za krivično delo silovanje u pokušaju iz člana 178. stav 1. u vezi sa članom 30. Krivičnog zakonika, osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od dve godine i šest meseci, dok je u ostalom delu žalba odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda u nepreinačenom delu potvrđena.

Republički javni tužilac podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti, Ktz. br. 734/12 od 19.11.2012. godine, protiv pravnosnažne presude Apelacionog suda u Beogradu Kž1 487/12 od 27.06.2012. godine, zbog povrede krivičnog zakona iz člana 369. tačka 4. Zakonika o krivičnom postupku (ZKP) u vezi sa članom 57. stav 2. KZ, sa predlogom da Vrhovni kasacioni sud uvaži zahtev i utvrdi da je tom presudom povređen zakon u korist okrivljenog M.T.

Vrhovni kasacioni sud je postupio u smislu člana 422. stav 2. i 3. ZKP i u sednici veća, održanoj u odsustvu obaveštenih Republičkog javnog tužioca, okrivljenog M.T. i njegovog branioca adv. Z.J., razmotrio spise ovog predmeta, sa pravnosnažnom presudom protiv koje je podignut zahtev za zaštitu zakonitosti, pa je po oceni navoda iznetih u zahtevu, našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti je osnovan.

Osnovano Republički javni tužilac u zahtevu za zaštitu zakonitosti ističe da je pobijanom drugostepenom presudom učinjena povreda krivičnog zakona iz člana 369. tačka 4. ZKP u vezi sa članom 57. stav 2. Krivičnog zakonika u korist okr. M.T., time što je okrivljenom, za krivično delo iz člana 178. stav 1. u vezi sa čl. 30. KZ za koje je prvostepenom presudom oglašen krivim, izrečena kazna zatvora u trajanju od dve godine i šest meseci.

Krivičnim zakonikom („Službeni glasnik RS“ br. 85/2005, 72/2009) koji je bio na snazi u vreme izvršenja dela u konkretnom slučaju (13.04.2011. godine), za krivično delo iz člana 178. stav 1. propisana je kazna zatvora od tri do dvanaest godina.

Članom 56. tog Zakonika (KZ) predviđeni su slučajevi kad je sud, izuzetno od opšteg pravila o odmeravanju kazne u granicama propisanim zakonom za određeno krivično delo (član 54. KZ), ovlašćen da učiniocu krivičnog dela ublaži kaznu (kad zakon predviđa da se kazna može ublažiti ili da se učinilac može oslobođiti od kazne a sud ga ne osloodi ili kad sud utvrdi postojanje naročito olakšavajućih okolnosti i oceni da se i sa ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja), pri čemu se ublažavanje kazne vrši izricanjem kazne ispod granice propisane zakonom ili blaže vrste kazne, a pod uslovima i u granicama predviđenim odredbama člana 57. stav 1. KZ.

Mogućnost sudskega ublažavanja kazne primenom citiranih propisa isključena je, međutim, odredbom člana 57. stav 2. KZ, za određena krivična dela, među kojima je i krivično delo iz čl. 178. KZ. U konkretnom slučaju nema mesta primeni odredbe stava 4. čl. 57. KZ, koja otklanja ograničenje ublažavanja kazne iz stava 2. istog člana kad je sud ovlašćen da učinjoca krivičnog dela osloodi od kazne, iz razloga što zakonom (član 58. KZ) nije predviđena mogućnost oslobođenja od kazne učinjoca krivičnog dela u pitanju (član 178. KZ) pa ni kada je delo ostalo u pokušaju (član 30. KZ).

Shodno citiranim propisima, drugostepeni sud uopšte nije mogao okr.M.T., za krivično delo za koje je oglašen krivim prvostepenom presudom, odmeriti kaznu zatvora ispod propisanog posebnog minimuma od tri godine, kao što je učinio u konkretnom slučaju primenom odredbe čl. 56. stav 1. KZ pa ni sa obrazloženjem da postoje olakšavajuće okolnosti na strani okrivljenog i da je delo ostalo u pokušaju, te je postupajući suprotno navedenim propisima prekoračio ovlašćenja koja ima po zakonu prilikom odlučivanja o kazni i time učinio povредu krivičnog zakona iz člana 369. tačka 4. ZKP u vezi sa čl. 57. stav 2. KZ u korist okrivljenog, na koju se ukazuje u zahtevu za zaštitu zakonitosti.

Iz iznetih razloga, Vrhovni kasacioni sud je, na osnovu odredaba člana 30. stav 1. Zakona o uređenju sudova („Službeni glasnik RS“ br. 116/2008) i primenom odredaba člana 425. stav 2. ZKP, odlučio kao u izreci ove presude, tako što je uvažio zahtev za zaštitu zakonitosti i budući da je isti podnet na štetu okrivljenog M.T., utvrdio da je pravnosnažnom presudom Apelacionog suda u Beogradu Kž1 487/12 od 27.06.2012. godine, povređen krivični zakon u korist okrivljenog (član 369. tačka 4. ZKP u vezi sa članom 57. stav 2. KZ), pri tom ne dirajući u navedenu pravnosnažnu presudu.

Zapisničar-savetnik

Predsednik veća-sudija

Mila Ristić,s.r.

Bata Cvetković,s.r.